

[Albertsen.]

undervisningsministeriet til at få udarbejdet planer og få stillet grunde til rådighed, og at man koordinerer dette byggeri med de byplaner, der skal udføres rundt omkring, og med andet byggeri.

Det vil også være meget værdifuldt, om private virksomheder og andre interesserede kredse, som f. eks. Frihedsfonden, vil fortsætte deres bestræbelser for at skabe tilstrækkeligt med kollegiepladser. Lovændringerne vil jo ikke afsvække mulighederne herfor, og ministerens ord herom bør understreges.

Om selve kollegieformen med visse kollektive indretninger og fælleslokaler kan jeg sige, at den efter min opfattelse er værdifuld og hensigtsmæssig for de aldersklasser, der her tænkes på. Omkostningerne ved etableringen af fælleslokalerne vil selvfølgelig ofte belaste et sådant byggeregnskab ganske betydeligt. Spørgsmålet er, om ikke placeringen af sådanne lokaler i kollegierne kan blive således, at de også kan blive udnyttet i det lokale ungdomsliv. Der er vitterligt en ganske udtalt mangel på sådanne samlingssteder, og jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet får lejlighed til at drøfte disse ting, eventuelt i samråd med den højtærede minister.

Behovet for sådanne kollegiepladser vil næsten uanset optagelsesbetingelserne være meget betydeligt. Derfor vil de respektive ledere få et ganske stort arbejde med at finde frem til den rigtige besætning af de pågældende kollegier. Jeg vil også anse det for rimeligt, hvor det drejer sig om direkte statsbyggeri, at man er opmærksom på og tilgodeser hensynet til en supplerende ledelse i form af en bestyrelse, og at man får udarbejdet retningslinjer herfor.

Behovet for kollegiepladser vil ikke alene være påvirket af de enkelte årganges størrelse, men også af den stærkt stigende interesse for og tilgang til øget uddannelse i videste forstand — altså såvel lærlingesom gymnasieuddannelse og de deraf følgende videregående studier.

Lærlingetilgangen er steget ganske betydeligt i de seneste år, ligesom realisternes og studenternes antal er forøget sammen med antallet af studerende ved de respektive universiteter og højere læreanstalter. Så

selv om de store årgange fra 1945-46 på 90.000-95.000 nu er mindsket noget, vil uddannelsesbehovet alligevel forcere interessen for kollegier ganske betydeligt.

Byggeri af denne art har haft en beskedent andel i de årlige byggekvoteer indtil nu. Derfor er det behov, man har opstillet på 10.000 boliger over en 10 års periode, utvivlsomt beskedent; men en årlig produktion på 1.000 kollegieværelser er alligevel et så betragteligt fremskridt, at blot man nogenlunde kan regne med det, tror jeg også, man fra ungdommens side vil anerkende initiativet.

Hvad finansieringen angår, forstår jeg det således, at den svarer til finansieringen ved byggeri for mindstbemidlede — dog skal der ikke ydes m²-tilskud. Det er klart, at prisdannelsen er meget afgørende, men finansieringsformen skulle da også bidrage til en rimelig pris. Jeg anerkender helt og fuldt det princip, man har nedlagt i lovforslaget og bemærkningerne hertil, at et eventuelt overskud, der måtte være til stede fra ældre kollegier, kan tænkes anvendt til nye kollegieformål eller til fondsdannelse for at forhindre urimelig forskelsbehandling mellem de nye og ældre kollegier. Man kunne ønske, at lignende muligheder var til stede ved den øvrige boligmasse.

Om omkostningerne ved et sådant byggeri i øvrigt vil jeg gerne anføre, at så vidt jeg har forstået på de erfaringer, der allerede findes med tilsvarende byggeri, er det dårlig økonomi ikke at anvende bedst mulige materialer og gøre det klart, at vedligeholdelsen i kollegier er kostbar; sliddet er enormt.

Af ministerens fremsættelsestale fremgår det, at man vil være opmærksom på en eventuel udnyttelse af kollegierne til værelsesudlejning i sommersæsonen til turister. Jeg er enig i dette synspunkt. Jeg vil kun understrege, at mulighederne herfor i den form for kollegier, der her drøftes, er helt andre, end hvor det drejer sig om studenterkollegier. Som yderpunkter i så henseende kan jeg oplyse, at vort største kollegium her i København i turistsæsonen sidste år indtjente netto så meget, at lejen for studenterne kunne nedsættes med en tredjedel. I et andet kollegium, hvor klientellet var lærlinge og studerende sammen, indtjentes